

13 Σεπτεμβρίου, 1991

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΕΡΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ,

και

ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΩΤΕΡΩ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ
HABEAS CORPUS AND SUBJICIENDUM

και

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΦΥΛΑ-
ΚΩΝ.

(Αίτηση Αρ. 118/91).

Προνομιακά διατάγματα — Habeas corpus — Ο αιτητής, που ήταν Κύπριος υπήκοος αλλά ταυτόχρονα και Βρετανός υπήκοος, προφυλακίσθηκε προκειμένου να εκδοθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο για να δικασθεί για ισχυριζόμενη διάπραξη εμπρησμού — Κατά πόσο μπορούσε να θεωρηθεί "αλλοδαπός" με την έννοια του άρθρου 11 (2)στ του Συντάγματος. 5

Συνταγματικό Δίκαιο — Έννοια του όρου "αλλοδαπός" στο άρθρο 11(2)στ, του Συντάγματος — Κατά πόσο είναι δυνατό πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας να θεωρηθεί αλλοδαπός, διότι είναι ταυτόχρονα πολίτης άλλου κράτους. 10

Έκδοση φυγοδίκων — Ο περί Ευρωπαϊκής Συμβάσεως Εκδόσεως Φυγοδίκων (Κυρωτικός) Νόμος, 1970 (Ν 95/70) — Κατά πόσο εφαρμόζεται σε ισχυριζόμενα αδικήματα που διαπράχθηκαν πριν από την ημερομηνία κύρωσης της ευρωπαϊκής σύμβασης από την χώρα που ζητεί την έκδοση — Κατά πόσο το άρθρο 9(5)α του Νόμου είναι αντίθετο με το άρθρο 12(4)(5) του Συντάγματος. 15

Λέξεις και φράσεις — Έννοια της λέξης "αλλοδαπός" στο άρθρο 11 (2) στ του Συντάγματος.

Ο αιτητής, που ήταν πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας αλλά ταυτόχρονα ήταν και πολίτης του Ηνωμένου Βασιλείου, προφυλακίσθηκε με απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας, που εκδόθηκε μετά από διαδικασία με βάση τον περί Ευρωπαϊκής Συμβάσεως Εκδόσεως Φυγοδίκων (Κυρωτικό) Νόμο, 1970 (Ν 95/70), για να εκδοθεί στη Αγγλία για να δικασθεί για ισχυριζόμενο αδίκημα εμπρησμού που διαπράχθηκε στο Λονδίνο, όπου διέμενε μόνιμα τα τελευταία χρόνια. Ο Αιτητής ισχυρίστηκε ότι, εφόσον ήταν πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας, δεν μπορούσε να θεωρηθεί "αλλοδαπός" με την έννοια του όρου στο άρθρο 20 25

11(2)(στ) του Συντάγματος ώστε να είναι δυνατή η έκδοσή του σε ξένη χώρα, έστω και αν ήταν ταυτόχρονα πολίτης της χώρας αυτής. Επιπλέον ισχυρίσθηκε ότι δεν μπορούσε να εφαρμοσθεί ο Ν. 95/70 στην περίπτωση του, διότι το Ηνωμένο Βασίλειο είχε επικυρώσει την ευρωπαϊκή σύμβαση έκδοσης φυγοδίκων στις 14.2.91, που τέθηκε σε ισχύ στις 14.5.91, ενώ το ισχυριζόμενο αδίκημα είχε διαπραχθεί στις 6.5.89, ότι οι πρόνοιες του άρθρου 9(5) α του Ν. 97/70 ήταν αντίθετες με τις διατάξεις του άρθρου 12(4)(5) του Συντάγματος, και ότι, ενόψη του ότι το ισχυριζόμενο αδίκημα είχε διαπραχθεί πριν από πολύ χρόνο, θα ήταν άδικο με βάση το άρθρο 10(3)(β) του Ν.97/70, να εκδοθεί ο αιτητής για να δικαστεί.

Το Επαρχιακό Δικαστήριο είχε απορρίψει τον πρώτο ισχυρισμό του αιτητή, διότι είχε θεωρήσει ότι δεσμευόταν από το περιεχόμενο της απόφασης στην υπόθεση *Χρυσάνθου ν. Αστυνομία* 1970 2 ΑΑΔ 95. Ο αιτητής ισχυρίσθηκε ότι το σχετικό απόσπασμα της εν λόγω απόφασης ήταν μόνο obiter και δεν αποτελούσε μέρος του ratio decidendi αυτής.

Αποφασίσθηκε ότι

(α) Δεν είναι συνταγματικά επιτρεπτό να είναι κάποιος πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας και ταυτόχρονα να θεωρείται αλλοδαπός για τους σκοπούς οποιουδήποτε νόμου, και το γεγονός ότι είναι πολίτης και άλλης χώρας δεν μεταβάλλει τη θεσμική του υπόσταση σαν πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Κατά συνέπεια ο αιτητής δεν ήταν "αλλοδαπός" με την έννοια του άρθρου 11(2)στ του Συντάγματος και έτσι δεν ήταν δυνατή η έκδοσή του από τη Δημοκρατία.

(β) Το απόσπασμα στην υπόθεση *Χρυσάνθου ν Αστυνομία* 1970 2 ΑΑΔ 95, που το Επαρχιακό Δικαστήριο είχε θεωρήσει δεσμευτικό για το πιο πάνω θέμα, ήταν μόνο obiter και δεν αποτελούσε μέρος του ratio decidendi της απόφασης.

(γ) Δεν ετίθετο θέμα αναδρομικής εφαρμογής του νόμου από το γεγονός ότι το αδίκημα είχε διαπραχθεί πριν από την επικύρωση της ευρωπαϊκής σύμβασης έκδοσης φυγοδίκων από το Ηνωμένο Βασίλειο. Σημασία είχε τότε υποβλήθηκε το αίτημα έκδοσης, και αυτό είχε υποβληθεί ένα μήνα μετά την επικύρωση της σύμβασης.

(δ) Η διαδικασία εκδόσεως και προφυλακίσεως με βάση το Ν 97/70 δεν αποτελεί εκδίκαση υπόθεσης αλλά εξέταση από το Δικαστήριο κατά πόσο πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έκδοση προσώπου στην αλλοδαπή για να δικασθεί για ισχυριζόμενα αδικήματα που διέπραξε εκεί, και, κατά συνέπεια, δεν υπήρχε σύγκρουση του Νόμου με τις πρόνοιες του άρθρου 12(4)(5) του Συντάγματος.

(ε) Ο χρόνος που είχε παρέλθει από την ημερομηνία διάπραξης του ισχυριζόμενου αδικήματος δεν ήταν τόσο μεγάλος ώστε να

είναι άδικο να εκδοθεί ο αιτητής για να δικασθεί.

Η αίτηση έγινε αποδεκτή. Εκδόθηκε διάταγμα habeas corpus. Ο αιτητής θα παρέμεινε υπό κράτηση μέχρι την παρέλευση της προθεσμίας για καταχώρηση έφεσης ή την αποπεράτωσή της, αν κατεχωρείτο.

5

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Chrysanthou v. Police (1970) 2 C.L.R. 95

Attorney-General of the Republic v. Afamis, 1 R.S.C.C. 121.

Αίτηση.

10

Αίτηση από τον Αντώνη Γεωργίου για έκδοση διατάγματος Habeas Corpus επιδιώκοντας την απόλυσή του από την σε προφυλάκιση κράτησή του εν αναμονή έκδοσής του στην Αγγλία.

Α. Κληρίδης με Α. Δημητρίου, για τον αιτητή.

15

Ε. Λοιζίδου (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας για τον καθ' ου η αίτηση.

Cur. adv. vult.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Στην εξεταζόμενη αίτηση του Αντώνη Γεωργίου για έκδοση διατάγματος Habeas Corpus, επιδιώκοντας την απόλυση του από την σε προφυλάκιση κράτηση εν αναμονή να εκδοθεί στην Αγγλία, εγείρεται ένα σοβαρότατο ζήτημα, ήτοι κατά πόσο η ιδιότητα πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας να κατέχει και άλλη υπηκοότητα, τον καθιστά αλλοδαπό μέσα στην έννοια του Αρθρου 11.2(στ) του Συντάγματος, και επομένως υποκείμενο σε έκδοση σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στον περί Εκδόσεως Φυγοδίκων Νόμο του 1970 (97/70), που θεσπίστηκε για να εκπληρωθούν οι διεθνείς συνθήκες που συνωμολόγησε η πολιτεία μας. (βλέπε: ο περί Ευρωπαϊκής Συμβάσεως Εκδόσεως Φυγοδίκων (Κυρωτικός Νόμος) του 1970 (95/70).

20

25

30

Γεγονότα:

Τα γεγονότα, που είναι στο σύνολο τους παραδεκτά, έχουν σε συντομία ως εξής. Ο αιτητής είναι πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας και ταυτόχρονα του Ηνωμένου Βασιλείου. Οι αρχές της χώρας αυτής εξέδωσαν ένταλμα σύλληψης του για την ισχυριζόμενη διάπραξη εμπρησμού στο Λονδίνο, όπου διέμενε μόνιμα τα τελευταία χρόνια. Ο αιτητής όμως απέφυγε τη σύλληψη καταφεύγοντας στην Κύπρο. Στις 14.6.91 μετά από εξουσιοδότηση του Υπουργού Δικαιοσύνης και δια του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, άρχισε η διαδικασία εκδόσεως του στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ακολούθησε, στις 26.9.91, η δικαστική εξέταση της αιτήσεως ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας, η οποία και συμπληρώθηκε με την απαγγελία της ετυμηγορίας του στις 19.8.91. Το αίτημα για την έκδοση του Αντώνη Γεωργίου στο Ηνωμένο Βασίλειο έγινε αποδεκτό και διατάχθηκε η προφυλάκιση του. Το Δικαστήριο, συμμορφούμενο με τις διατάξεις του άρθρου 10 (1) του Νόμου, 97/70, πληροφόρησε τον αιτητή για το δικαίωμα του να χρησιμοποιήσει το δικονομικό διάβημα για έκδοση διατάγματος Habeas Corpus, το οποίο και άσκησε με την κρινόμενη αίτηση.

ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ:

Ο κ. Κληρίδης ήγειρε τρία νομικά σημεία στην εναργή του αγόρευση για να υποστηρίξει την ακύρωση του διατάγματος που εξέδωσε το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας. Το πρώτο, που είναι και το σημαντικότερο, διατυπώνεται στην αρχή της παρούσας απόφασης. Τα άλλα δύο, που μπορώ να πω από τώρα πως δεν είναι πειστικά, είναι η εισήγηση πως, εφόσο το ισχυριζόμενο αδίκημα διαπράχθηκε στις 6.5.89, ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο κύρωσε τη σύμβαση για την έκδοση φυγοδίκων στις 14.2.91, και τέθηκε σε ισχύ στις 14.5.91, προκύπτει θέμα ανεπίτρεπτης αναδρομικής εφαρμογής της. Πιο συγκεκριμένα, κατά το χρόνο της διάπραξης του αδικήματος δεν ίσχυε για το Ηνωμένο Βασίλειο η περί Εκδόσεως Φυγοδίκων Σύμβασης. Το άλλο ζήτημα δημιουργείται από τη θέση του δικηγόρου του αιτητή πως οι πρόνοιες του άρθρου 9.5 (α) του Νόμου 97/90 είναι αντίθετες με τις διατάξεις του Αρθρου

12.4.5 του Συντάγματος.

ΚΥΠΡΙΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ
ΠΟΛΙΤΗΣ ΑΛΛΗΣ ΧΩΡΑΣ:

Το Επαρχιακό Δικαστήριο απέρριψε την εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή σύμφωνα με την οποία Κύπριος πολίτης δεν μπορεί να θεωρηθεί αλλοδαπός, για να υπόκειται στις διατάξεις του Άρθρου 11.2(στ) του Συντάγματος και να είναι δυνατή η έκδοση του σε άλλη χώρα. Το Δικαστήριο αποδέχτηκε την εισήγηση της δικηγόρου της Δημοκρατίας πως το ζήτημα ήταν λυμένο με δεσμευτική για το Δικαστήριο νομολογία, όπως διατυπώνεται στην υπόθεση *Αλκιβιάδη Χρυσάνθου ν. Αστυνομίας* (1970) 2 Α.Α.Δ.95. Το Δικαστήριο συμφώνησε με τη θέση αυτή και θεώρησε πράγματι το περιεχόμενο της πιο πάνω απόφασης δεσμευτικό. Κατ' ακολουθία απέρριψε την εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή, καθώς επίσης και τους υπόλοιπους νομικούς ισχυρισμούς του, για να αποδεχθεί στο τέλος το αίτημα για την έκδοση του Αντώνη Γεωργίου στο Ηνωμένο Βασίλειο και να διατάξει την προφυλάκιση του. Σκόπιμα χρησιμοποιώ τη φράση "περιεχόμενο της απόφασης", γιατί στο επίκεντρο της επιχειρηματολογίας του κ. Κληρίδη είναι πως αυτά που έχουν λεχθεί σ' αυτή, αναφορικά με το ζήτημα που μας απασχολεί, είναι obiter.

Είναι αναγκαίο λοιπόν να εμβαθύνουμε στο θέμα. Ο Χρυσάνθου καταδικάστηκε από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας για παράνομη: (α) κατοχή περιστρόφου, (β) πιστολιού, (γ) εκρηκτικών υλών, και (δ) κατοχή πλάκας ή οργάνου που χρησιμοποιείται για την κατασκευή σφραγίδων, κατά παράβαση του άρθρου 4.1.2.(β) του περί Πυροβόλων Όπλων Νόμου, Κεφ.57, του άρθρου 4.4.(δ) του περί Εκρηκτικών Υλών Νόμου Κεφ.54 και του άρθρου 359 του Ποινικού Κώδικα Κεφ.154, αντίστοιχα. Στο κατηγορητήριο αναφερόταν πως τα πιο πάνω αδικήματα διαπράχθηκαν στο Λονδίνο κατά παράβαση των πιο πάνω διατάξεων του Κυπριακού Νόμου. Το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε ότι, όπως είχε συνταχθεί το κατηγορητήριο, διατυπώνονταν σε αυτό κατηγορίες άγνωστες στον Κυ-

πριακό Νόμο. Η ορθή διατύπωση τους θα ήταν ως εξής:
 Θα έπρεπε να αναφερόταν σ' αυτές πως τα αδικήματα δια-
 πράχθηκαν στο Λονδίνο κατά παράβαση του Αγγλικού
 5 Νόμου, με αναφορά σε κάθε μια από αυτές πως τα γεγονό-
 τα τους αποτελούσαν επίσης αδικήμα κατά παράβαση συ-
 γκεκριμένης πρόνοιας της Κυπριακής Νομοθεσίας. Το
 Ανώτατο Δικαστήριο προχώρησε να εξετάσει κατά πόσο
 θα μπορούσε να αντικαταστήσει την ακυρωθείσα καταδί-
 κη του Χρυσάνθου, με καταδίκη για αδικήματα στα οποία
 10 θα ήταν δυνατό να καταδικαστεί σύμφωνα με τη μαρτυρία
 που προσήχθη στη δίκη και να του επιβάλει την ανάλογη
 ποινή. Ασκώντας όμως τη διακριτική του ευχέρεια δεν
 προχώρησε να κάμει κάτι τέτοιο και κήρυξε την καταδίκη
 ολοκληρωτικά άκυρη. Εδώ σταματώ για να αναφέρω πως
 15 ο κ. Κληρίδης εισηγήθηκε πως η απόφαση του Ανωτάτου
 Δικαστηρίου, που αφορούσε τους λόγους της έφεσης όπως
 συζητήθηκαν, στο σημείο αυτό τελειώνει.

Το Ανώτατο Δικαστήριο όμως προχώρησε να εξετάσει
 ζήτημα επανεκδίκασης της υπόθεσης προς το συμφέρο της
 20 δικαιοσύνης, για να κρίνει πως δεν μπορούσε να διατάξει
 κάτι τέτοιο γιατί τα Κυπριακά Δικαστήρια δεν είχαν δι-
 καιοδοσία να επιληφθούν των κατηγοριών. Έκαμε δε σχε-
 τική αναφορά στο άρθρο 4 του περί Ποινικού Κώδικος
 (Τροποποιητικός Νόμος) του 1962 (3/62), που κατάργησε
 25 και αντικατέστησε τα άρθρα 5 και 6 του βασικού Νόμου,
 ώστε το εδάφιο 1 παράγραφος δ του άρθρου 5 να έχει
 τώρα ως εξής:

"5(1) Ο Ποινικός Κώδιξ και οιοσδήποτε άλλος
 Νόμος συνιστών αδικήμα εφαρμόζονται επί πάντων
 30 των αδικημάτων άτινα διεπράχθησαν.

.....

(δ) εις οιαδήποτε ξένην χώραν υπό πολίτου της Δη-
 μοκρατίας, εάν το αδικήμα τιμωρήται εν τη Δημοκρα-
 τία δια θανάτου ή φυλακίσεως υπερβαινούσης τα δύο
 35 έτη και ή πράξις ή παράλειψις η συνιστώσα το αδικήμα
 είναι επίσης αξιόποινος κατά τον νόμον της χώρας

ένθα τούτο διεπράχθη:"

Το Ανώτατο Δικαστήριο επισημαίνει στην απόφασή του πως η τροποποίηση αυτή κατέστη αναγκαία μετά την απόφαση του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου στην υπόθεση *Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και Αφάμης* (1961) 1. Α.Α.Σ.Δ. 121 στην οποία ελέγχθη ότι η χρήση της λέξης "αλλοδαπός" που απαντάται στο Άρθρο 11.2. (στ) του Συντάγματος, σε αντίθεση με τη λέξη "άτομο" στο άρθρο 5.1. της αντίστοιχης διάταξης της Ευρωπαϊκής Συνθήκης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, που υπεγράφη στη Ρώμη το 1950, σκοπό έχει να περιορίσει την εξουσία σύλληψης και κράτησης, εν αναμονή εκδόσεως, μόνο στους αλλοδαπούς γιατί οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν υπόκεινται σε τέτοια εξουσία. Το Ανώτατο Δικαστήριο καταλήγει πως δεν θα έπρεπε να δοθεί πιο διευρυμένη ερμηνεία στο άρθρο 5 του Ποινικού Κώδικα από αυτή που σκοπεύει η ίδια η διάταξη. Συνεπώς, κατέληξε το Ανώτατο Δικαστήριο, η εφαρμογή του περιορίζεται μόνο στους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, που δεν είναι ταυτόχρονα και πολίτες της χώρας στην οποία διεπράχθη το ισχυριζόμενο αδίκημα.

Και το Ανώτατο Δικαστήριο τελειώνει με τα εξής: (παραθέτω αυτούσιο το απόσπασμα γιατί το περιεχόμενο του θα βοηθήσει στην απάντηση του κρίσιμου ερωτήματος, αν δηλαδή τα λεχθέντα στην απόφαση αποτελούν μέρος του ratio ή είναι obiter).

"The more so, because, as at present advised, and subject to any argument that may be advanced in a future case, we are of the opinion that the appellant, who in view of his British citizenship is also an alien, is not entitled to the protection afforded under Article 11.2 (f) of the Constitution against arrest and detention for purposes of extradition.

In this respect it would be useful to bear in mind that after the decision by the Supreme Constitutional Court in the *Afamis* case, in 1961, there followed in 1962 (Law

39/62). Under the provisions of Article 5(1)(f), which are applicable now in Cyprus by virtue of Article 169 of our Constitution, any person, whether an alien or a Cypriot citizen, might be arrested and detained for purposes of extradition, for trial abroad, in respect of a crime committed abroad; but the provisions of Article 11.2(f) of the Constitution prohibit such a course in the case of a citizen of Cyprus. In the circumstances, when the said Constitutional provision and the relevant provision of the Convention are read and applied together, we are of the view that there should be given to Article 11.2(f) a restrictive interpretation; so that it should be treated as, in effect, preventing only the extradition of a Cypriot citizen who is not also an alien.

Thus, we do not think that the appellant, through his not being amenable to the jurisdiction of the Cyprus Courts, can, or, indeed, need, escape trial for any offence that he may have committed in England; because, he does not enjoy protection under Article 11.2(f) against arrest and detention with a view to his being extradited to the United Kingdom, should it be decided to take proceedings against him there."

"Επιπρόσθετα μάλιστα, γιατί, όπως επί του παρόντος είμαστε ενημερωμένοι για το νόμο, και με την επιφύλαξη για οποιαδήποτε επιχειρηματολογία δυνατό να γίνει σε μελλοντική υπόθεση, έχουμε τη γνώμη πως ο εφεσείων, ο οποίος, ενόψει του ότι είναι πολίτης της Μεγάλης Βρετανίας είναι επομένως και αλλοδαπός, δεν δικαιούται στην προστασία που παρέχεται από το Άρθρο 11.2(στ) του Συντάγματος εναντίον σύλληψης και κράτησης για σκοπούς εκδόσεως.

Αναφορικά με αυτό το ζήτημα θα ήταν χρήσιμο να έχουμε υπόψη πως μετά την απόφαση του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου στην υπόθεση *Αφάμης* το 1961 ακολούθησε το 1962 η θέσπιση του περί Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Κυρωτικός Νόμος), του 1962 (Νόμος

39/62). Σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 5(1) (στ), που εφαρμόζονται σήμερα στην Κύπρο, βάσει του Άρθρου 169 του Συντάγματος μας, οποιοδήποτε άτομο είτε αλλοδαπός ή Κύπριος πολίτης μπορεί να συλληφθεί και κρατηθεί με σκοπό την έκδοση του για δίκη στο εξωτερικό, για έγκλημα που διέπραξε στο εξωτερικό· αλλά οι πρόνοιες του Άρθρου 11.2(στ) του Συντάγματος απαγορεύουν τέτοιο μέτρο στην περίπτωση πολίτη της Κύπρου. Υπό τις περιστάσεις, εφόσο η Συνταγματική αυτή πρόνοια και η σχετική διάταξη της Συνθήκης διαβαστούν και εφαρμοστούν μαζί, είμαστε της γνώμης πως πρέπει να δοθεί στο Άρθρο 11.2(στ) στενή ερμηνεία ώστε να εφαρμόζεται στην πράξη ως να απαγορεύει μόνο την έκδοση Κύπριου πολίτη που δεν είναι επίσης αλλοδαπός.

Έτσι, δεν πιστεύουμε πως ο εφεσείων, επειδή δεν υπόκειται στη δικαιοδοσία των Κυπριακών Δικαστηρίων, μπορεί, ή στην πραγματικότητα είναι επιθυμητό, να αποφύγει την εκδίκαση για οποιοδήποτε αδίκημα δυνατό να έχει διαπράξει στην Αγγλία· γιατί δεν τυγχάνει της προστασίας του Άρθρου 11.2(στ) εναντίον σύλληψης και κράτησης με σκοπό την έκδοση του στο Ηνωμένο Βασίλειο, αν αποφασιστεί να ακολουθηθεί τέτοια διαδικασία εις βάρος του εδώ."

Η εναρκτήρια φράση της παραγράφου "Επιπρόσθετα μάλιστα, γιατί, όπως επί του παρόντος είμαστε ενημερωμένοι για το νόμο, και με την επιφύλαξη για οποιαδήποτε επιχειρηματολογία δυνατό να γίνει σε μελλοντική υπόθεση, έχουμε τη γνώμη πως .... κ.λπ" καθιστά απόλυτα σαφή τη θέση του ίδιου του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Εκφράζει γνώμη, με την επιφύλαξη (α) της νομικής ενημέρωσης κατά την έκδοση της απόφασης και (β) της επιχειρηματολογίας που πιθανό να παρουσιαστεί σε μελλοντική υπόθεση. Και οι επιφυλάξεις αυτές έγιναν γιατί τα ζητήματα για τα οποία εκφράστηκε η γνώμη του Ανωτάτου Δικαστηρίου δεν αποτέλεσαν αντικείμενο συζήτησης ενώπιον του εφόσο δεν ηγέρθηκαν άμεσα ή έμμεσα στους λόγους της έφεσης.

5 Συμφωνώ με το δικηγόρο του αιτητή. Το ratio της απόφασης είναι οι λόγοι για τους οποίους έγινε αποδεκτή η έφεση και ακυρώθηκε η καταδίκη. Ο,τιδήποτε αναφέρεται σ'αυτή, μετά την πιο πάνω κατάληξη του Ανωτάτου Δικαστηρίου, είναι οπωσδήποτε obiter. Οφείλω όμως να αναγνωρίσω, και αυτό γιατί έχει κάποια σημασία για τον δικαστή του Επαρχιακού Δικαστηρίου, πως θα ήταν πολύ δύσκολο για τον ίδιο να καταλήξει στο συμπέρασμα που εγώ κατέληξα ενόψει της λεκτικής διατύπωσης της απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Αλκιβιάδη*.

10 Παραμένει επομένως η ανάλυση και επίλυση του αρχικού ερωτήματος.

15 Τα πρόσωπα που έγιναν, ή δικαιούνται να καταστούν πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας καθορίζονται στο παράρτημα Δ της Συνθήκης Εγκαθιδρύσεως που υπεγράφη στις 16.8.60. Έχω τη γνώμη πως η ιδιότητα του πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι αντίθετη και συγκρούεται με αυτή του αλλοδαπού. Δεν είναι συνταγματικά επιτρεπτό να είναι κάποιος πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας και ταυτόχρονα να θεωρείται και αλλοδαπός για τους σκοπούς οποιουδήποτε νόμου. Το γεγονός ότι είναι πολίτης και άλλης χώρας δεν μεταβάλλει τη θεσμική του υπόσταση ως πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στα άρθρα του Συντάγματος που κατοχυρώνονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες, χρησιμοποιούνται επιλεκτικά οι λέξεις "άτομο" ή "πολίτης", για να διαφοροποιούνται ανάλογα τα δικαιώματα όλων των ατόμων και να εξειδικεύονται αυτά που αφορούν τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας μόνο. Το άρθρο 11(2)(στ) έχει ως

20
25
30

"11.1 Έκαστος έχει το δικαίωμα ελευθερίας και προσωπικής ασφαλείας.

2. Ουδείς στερείται της ελευθερίας αυτού, ειμή ότε και όπως ο νόμος ορίζει εις τας περιπτώσεις:

(στ) συλλήψεως ή κρατήσεως ατόμου προς παρεμπόδισιν της άνευ αδείας εισόδου εις το έδαφος της Δημοκρατίας ή αλλοδαπού, καθ' ου εγένοντο ενέργειαι προς τον σκοπόν απελάσεως ή εκδόσεως"

Χαρακτηριστικό επίσης παράδειγμα είναι και οι πρόνοιες του Άρθρου 14 που έχει ως εξής: 5

"ουδενός πολίτου απαγορεύεται η είσοδος εις την Δημοκρατίαν ουδ' επιτρέπεται η εξορία υφ' οιασδήποτε περιστάσεις."

Αυθεντία επί του προκειμένου είναι η υπόθεση Αφάμης, που αναφέρεται πιο πάνω, όπου το Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο αντιπαρέβαλε τις διατάξεις του άρθρου 5(1) της Ευρωπαϊκής Συνθήκης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα που υπεγράφη στη Ρώμη το 1950. (Δες τώρα: άρθρο 5.1.(στ) της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως δια την προστασίαν των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, (Κυρωτικός Νόμος) του 1962) με τις πιο πάνω πρόνοιες του Άρθρου 11.2.(στ) του Συντάγματος. Το άρθρο 5(στ) της Σύμβασης έχει ως εξής: 10

"5. 15

(στ) εάν πρόκειται περί νομίμου συλλήψεως ή κρατήσεως ατόμου επί σκοπώ όπως εμποδισθή από του να εισέλθη παρανόμως εν τη χώρα, ή εναντίον του οποίου εκκρεμεί διαδικασία απελάσεως ή εκδόσεως." 20

Αναφέρεται δε στην απόφαση του Δικαστηρίου πως διαπιστώνεται αμέσως ότι οι πρόνοιες του άρθρου 5(στ) της Συμβάσεως εφαρμόζονται για όλα τα "άτομα" ενώ αυτές του άρθρου 11.2 (στ) του Συντάγματος μας περιορίζουν το δεύτερο σκέλος της διάταξης στους "αλλοδαπούς". 25 30

Είναι γι' αυτό ακριβώς το λόγο που και η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά την υπογραφή της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Εκδόσεως Φυγοδίκων, που κυρώθη-

κε με το Νόμο 95/70, προέβη σε δήλωση επιφυλάξεως που έχει ως εξής:

5 "Η Κυβέρνησις της Κυπριακής Δημοκρατίας, δηλοί ότι, εν όσω δυνάμει του Συντάγματος ουδεμία έκδοσις πολίτου της Δημοκρατίας επιτρέπεται (Δήλωσις εις όσον αφορά το Άρθρον 1), ο όρος "υπήκοοι", εντός της εννοίας της Συμβάσεως, εις όσον αφορά την Κυπριακήν Δημοκρατία, θα σημαίνει "πολίτας της Κυπριακής Δημοκρατίας ή πρόσωπα άτινα δυνάμει των εκάστοτε εν ισχύϊ προνοιών εν σχέσει προς την Κυπριακήν υπηκοότητα, θα δικαιούνται να καταστώσι πολίται της Δημοκρατίας.

15 Επί πλέον, δυνάμει των προνοιών του ποινικού Κώδικος της Κυπριακής Δημοκρατίας, πολίται της Δημοκρατίας, δύνανται να διωχθώσι ποινικώς εν Κύπρω δι' αδικήματα διαπραχθέντα εν τη αλλοδαπή και τιμωρούμενα δια της εσχάτης των ποινών ή δια φυλακίσεως υπερβαινούσης τα 2 έτη, εάν η πράξις ή η αμέλεια η δημιουργούσα το αδίκημα είναι τιμωρητέα επίσης υπό 20 του Νόμου της Χώρας όπου διεπράχθη."

Οι διεθνείς συμβάσεις, που κυρώνονται με νόμο, είναι υπερτελείς του ημεδαπού Δικαίου αλλά το Σύνταγμα, όπως το ίδιο ορίζει στο άρθρο 179, είναι ο υπέρτατος νόμος της πολιτείας. Οι πρόνοιες επομένως του συντάγματος 25 δεν ερμηνεύονται ελαστικά ώστε να διευκολύνεται η εφαρμογή των νόμων. Αντίθετα, οι νόμοι ερμηνεύονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η εφαρμογή τους να συνάδει με τις διατάξεις του Συντάγματος. Η αυστηρή μάλιστα εφαρμογή των προνοιών του συντάγματος αναφορικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες που διασφαλίζονται 30 στο Μέρος 2 του Συντάγματος προνοείται ειδικά στο Άρθρο 33.2. Κρίνω, επομένως, πως το διάταγμα εκδόσεως του αιτητή πρέπει να ακυρωθεί.

35 Αναφορικά με τους υπόλοιπους λόγους της συζητούμενης αίτησης, έχω ήδη αναφέρει πως τους θεωρώ αβάσιμους. Προχωρώ να αιτιολογήσω συνοπτικά την κατάληξη

μου. Δεν τίθεται θέμα αναδρομικής ισχύος της προσχώρησης της Μ. Βρετανίας στη Σύμβαση επειδή το ισχυριζόμενο αδίκημα διεπράχθη στις 6.5.89, ενώ ο Κυρωτικός Νόμος άρχισε να εφαρμόζεται στις 4.5.91. Έχω τη γνώμη πως η ημερομηνία διάπραξης του αδικήματος δεν έχει καμιά σχέση με την έναρξη εφαρμογής του νόμου. Η ουσιαστική ημερομηνία λειτουργίας του είναι όταν αυτός τίθεται σε ισχύ. Το αίτημα των Βρετανικών αρχών προς την Κυπριακή Δημοκρατία υποβλήθηκε ένα μήνα μετά που τέθηκε σε ισχύ η νομοθεσία στη χώρα αυτή, και επομένως θέμα αναδρομικότητας του νόμου δεν υφίσταται.

Προβλήθηκε επίσης ο ισχυρισμός πως οι πρόνοιες του άρθρου 9(5) του Νόμου 97/70 είναι αντισυνταγματικές γιατί προσκρούουν στις διατάξεις του άρθρου 12.4 5 του Συντάγματος. Η εισήγηση είναι ανεδαφική γιατί η διαδικασία εκδόσεως και προφυλακίσεως που προβλέπει ο Νόμος δεν αποτελεί εκδίκαση υπόθεσης αλλά εξέταση από το Δικαστήριο κατά πόσο πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έκδοση προσώπου στην αλλοδαπή για να δικαστεί για ισχυριζόμενα αδικήματα που διέπραξε εκεί.

Η παρεμβολή της δικαστικής εξουσίας στη διαδικασία αυτή αποτελεί ουσιαστικά κατοχύρωση και εγγύηση των δικαιωμάτων του ατόμου, εναντίον του οποίου αρχίζει διαδικασία εκδόσεως του, ώστε η απόφαση πάνω στο κρίσιμο ζήτημα που αφορά την προσωπική του ελευθερία να μην παραμείνει μόνο στα χέρια των αρχών διοίκησης των κρατών.

Το τελευταίο σημείο που θα εξετάσω προκύπτει από την εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή πως το ισχυριζόμενο αδίκημα διεπράχθη πριν από πολύ χρόνο και γι' αυτό θα ήταν άδικο να εκδοθεί ο αιτητής για να δικαστεί. Η εισήγηση αυτή βασίζεται στις πρόνοιες του άρθρου 10.3 (β) του Νόμου 97/70. Το ισχυριζόμενο αδίκημα διεπράχθη στις 6.5.89. Δεν νομίζω ότι η περίοδος από αυτή την ημερομηνία μέχρι της διαδικασίας εκδόσεως του μπορεί να θεωρηθεί μακρά, ώστε να εφαρμοστούν οι πιο πάνω διατάξεις του Νόμου. Εξάλλου, και όπως υπήρξε μαρτυρία

ενώπιον του Δικαστηρίου, η καθυστέρηση στη σύλληψη του αιτητή οφειλόταν και στην προσπάθεια του ίδιου να την αποφύγει.

- 5 Για τους πιο πάνω λόγους η αίτηση γίνεται αποδεκτή. Ενόψει όμως των προνοιών του άρθρου 10.5 του Νόμου, η διαδικασία θεωρείται ακόμα εκκρεμής, μέχρις ότου περατωθεί η έφεση που πιθανό να ασκηθεί από την απόφασή μου. Ο αιτητής θα παρεμείνει επομένως σε προφυλάκιση μέχρι του τέλους της έφεσης. Αν όμως παρέλθει άπρακτος 10 ο χρόνος που προβλέπει ο νόμος για την καταχώρηση έφεσης, ο αιτητής θα απελευθερωθεί μόλις λήξει ο χρόνος αυτός, ή αν παραιτηθεί ο Γενικός Εισαγγελέας του δικαίωματος καταχώρησης έφεσης.

Διαταγή ως ανωτέρω.